

Voetbal Vlaanderen discrimineerde op grond van gezondheids-toestand door een assistent-scheidsrechter na blessure maar één slaagkans te geven voor fysieke testen. Voetbal Vlaanderen trof ook nadelige maatregelen tegen hem.

Situatie

De zaak gaat over fysieke testen die Voetbal Vlaanderen organiseert en waarvoor (assistent-)scheidsrechters elk voetbalseizoen moeten slagen om in hun categorie actief te kunnen blijven. Als ze niet slagen bij hun eerste deelname, mogen ze later in het voetbalseizoen herkansen. Als ze opnieuw niet slagen, degraderen ze naar een lagere categorie.

De indiener van de klacht is assistent-scheidsrechter. Door een blessure aan de achillespees kon hij in het voetbalseizoen 2022-2023 niet deelnemen aan de fysieke testen. Voetbal Vlaanderen voorzag in een specifieke regeling voor (assistent-)scheidsrechters die omwille van een zware, langdurige kwetsuur of ziekte de testen niet konden afleggen. Zij degradeerden niet, maar kregen het seizoen erna één kans om te slagen voor de fysieke testen, zonder herkansingsmogelijkheid. De indiener van de klacht legde de fysieke testen opnieuw af in oktober 2023 en slaagde niet voor één ervan. Voetbal Vlaanderen heeft hem daarop gedegradeerd.

De assistent-scheidsrechter diende een klacht in bij het Vlaams Mensenrechteninstituut en binnen Voetbal Vlaanderen omdat dit volgens hem een discriminatie was op grond van zijn gezondheidstoestand. Voetbal Vlaanderen organiseerde een onderzoekscommissie om zijn klacht te onderzoeken. Het Parket Voetbal Vlaanderen startte hierna een tuchtprocedure tegen hem, op initiatief van de Raad van Bestuur van Voetbal Vlaanderen. Hij werd uiteindelijk tijdelijk geschorst als lid van Voetbal Vlaanderen. Volgens de assistent-scheidsrechter gaat het om nadelige maatregelen tegen hem omdat hij discriminatie wilde aankaarten.

Beoordeling door de Geschillenkamer

Ontvankelijkheid

De Geschillenkamer moest eerst beoordelen of de klacht ontvankelijk is en ze deze dus kon beoordelen. Volgens Voetbal Vlaanderen was de volledige klacht onontvankelijk omdat er geen voorafgaande bemiddeling is geweest binnen het Vlaams Mensenrechteninstituut. De

Geschillenkamer stelt vast dat de klacht op geldige wijze aan haar is bezorgd en dus ontvankelijk is.

De Geschillenkamer verklaart wel een specifiek onderdeel van de klacht onontvankelijk. Volgens de assistent-scheidsrechter discrimineerden andere werkingsregels van Voetbal Vlaanderen ook, op grond van leeftijd en geslacht. Omdat hij dat pas aanvoerde tijdens de procedure bij de Geschillenkamer en dat losstaat van de aangevoerde discriminatie in de oorspronkelijke klacht, kan de Geschillenkamer de bijkomende discriminaties niet onderzoeken in deze procedure.

Discriminatie op grond van gezondheidstoestand

Vervolgens moest de Geschillenkamer beoordelen of er sprake is van discriminatie op grond van gezondheidstoestand. De Geschillenkamer stelt vast dat Voetbal Vlaanderen een direct onderscheid maakte op grond van gezondheidstoestand door in een specifieke regeling te voorzien voor assistent-scheidsrechters die omwille van een zware, langdurige kwetsuur of ziekte de testen niet kunnen afleggen in het lopend voetbalseizoen. Tijdens het seizoen waarin de assistent-scheidsrechter omwille van zijn gezondheidstoestand niet kon deelnemen aan de fysieke testen, koppelde Voetbal Vlaanderen daaraan geen gevolgen. In het daaropvolgende seizoen moest hij net zoals andere assistent-scheidsrechters slagen voor de fysieke testen en bevond hij zich dus in een vergelijkbare situatie als andere assistent-scheidsrechters. Hij kreeg in dat seizoen echter maar één kans om deel te nemen aan de tests, terwijl andere assistent-scheidsrechters er twee kregen. Hij werd dus minder gunstig behandeld op grond van zijn gezondheidstoestand, in vergelijking met andere assistent-scheidsrechters.

Het testsysteem streeft een legitiem doel na: een blijvend hoog niveau van de arbitrage verzekeren. Voetbal Vlaanderen verwijst naar organisatorische redenen om de minder gunstige behandeling te rechtvaardigen. Louter organisatorische redenen kunnen echter niet volstaan als rechtvaardiging. Bovendien toont Voetbal Vlaanderen niet aan dat er een zware organisatorische belasting is en voorziet het in de werkingsmodaliteiten van het seizoen 2024-2025 wel in twee nieuwe kansen voor (assistent-)scheidsrechters die niet kunnen deelnemen aan de fysieke testen omwille van een zware, langdurige kwetsuur, ziekte of een andere uitzonderlijk ernstige situatie van overmacht. De Geschillenkamer oordeelt daarom dat er sprake is van een directe discriminatie op grond van gezondheidstoestand.

Behandeling van de discriminatieklacht en nadelige maatregelen

Voetbal Vlaanderen toont niet aan op welke wijze de klacht van de assistent-scheidsrechter door de onderzoekscommissie is behandeld, op welke motivatie diens conclusie steunde en welke waarborgen daar golden voor een onafhankelijke klachtbehandeling. Daarom is niet aangetoond dat Voetbal Vlaanderen de discriminatieklacht zorgvuldig heeft behandeld.

Het Gelijkekansendecreet verbiedt nadelige maatregelen (represailles) tegen een persoon die een discriminatieklacht indient. Wie stappen onderneemt tegen een vermeende discriminatie, mag daardoor geen nadeel ondervinden. De Geschillenkamer stelt vast dat de Raad van Bestuur bij de doorverwijzing van de klacht naar het Parket Voetbal Vlaanderen de aandacht vestigde op de klacht bij het Vlaams Mensenrechteninstituut. Zowel het Parket Voetbal Vlaanderen als de interne beoordelingsinstanties verwijzen in hun beoordeling van het dossier ook naar de discriminatieklacht en stellen dat de assistent-scheidsrechter discreet had moeten omgaan met zijn klachten. De tegen hem genomen sancties zijn dan ook niet vreemd aan zijn discriminatieklacht en de inhoud daarvan waardoor er sprake is van nadelige maatregelen.

Oordeel

De Geschillenkamer oordeelt dat:

- de klacht over discriminatie op grond van leeftijd en geslacht niet ontvankelijk is, omdat zij niet voorafgaand aan de procedure bij de Geschillenkamer werd ingediend bij het Vlaams Mensenrechteninstituut. De klacht over discriminatie op grond van gezondheidstoestand is wel op geldige wijze aan de Geschillenkamer bezorgd en is ontvankelijk;
- dat er sprake is van directe discriminatie op grond van gezondheidstoestand overeenkomstig het Gelijkekansendecreet;
- dat de afhandeling van de interne discriminatieklacht onvoldoende zorgvuldig is gebeurd en;
- dat er sprake is van represailles tegen de indiener van de klacht onder het Gelijkekansendecreet.

Aanbevelingen

Om de vastgestelde discriminatie te beëindigen, beveelt de Geschillenkamer Voetbal Vlaanderen aan:

- als individuele maatregel, de nadelige gevolgen van de discriminatie ongedaan te maken door de indiener van de klacht te laten deelnemen aan de testen voor de categorie waar hij deel van uitmaakte aan het begin van voetbalseizoen 2022-2023;
- als individuele maatregel, de sancties tegen de indiener van de klacht te beëindigen;
- als structurele maatregel, in de toekomstige werkingsmodaliteiten steeds dezelfde deelnamemogelijkheden aan de fysieke testen per voetbalseizoen te voorzien voor (assistent-)scheidsrechters die omwille van gezondheidstoestand een seizoen “buiten kader” werden geplaatst als voor andere (assistent-)scheidsrechters;
- als structurele maatregel, te waarborgen dat iedere klachtenbehandeling voldoet aan de procedurele vereisten en dat dit ook aantoonbaar is. Daarbij moet voldoende gemotiveerd worden waarom een beslissing in een bepaalde zin werd genomen;
- als structurele maatregel, waarborgen in te bouwen tegen represailles in haar procedure voor de behandeling van discriminatieklachten.

De Geschillenkamer is een onafhankelijk orgaan van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Ze buigt zich over discriminatieklachten en oordeelt of er sprake is van discriminatie. Deze samenvatting bindt de Geschillenkamer niet. Het oordeel is te vinden op vlaamsmensenrechteninstituut.be/geschillenkamer/oordelen.

Perscontact: Stijn Smet 0485 82 32 95 | Dorien Geeroms 02 553 29 35

E-mail: geschillenkamer@vmri.be